

تصویر ۴
Pic4

تصویر ۴: وجود فضاهای مکث در کنار آثار از ویژگی‌های منظر نمایشگاهی می‌باشد که به ندرت با استفاده از مسیرهای مسقف و نقاط سایه‌دار حاصل شده است.
عکس: مینا میرلوحی، ۱۳۹۴.

Pic4: Pausing spaces alongside the exhibition are a landscape feature which lacks sun shaded paths or shaded spots.
Photo: Mina Mir Lohi, 2015.

باغ موزه یا موزه باغ؟

منظر باغ موزه مینیاتور تهران

چکیده | باغ موزه مینیاتور پدیده‌ایست معاصر که با استفاده از ابزارهای منظر، مفهوم سنتی موزه را با گره زدن آن به فضای جمعی با دستیاری مفهوم سنتی باغ موزه دگرگون می‌کند. تلفیق باغ ایرانی و موزه در باغ موزه مینیاتور تهران می‌تواند به منظری آشنا را رقم زند که توسعه تعاملات اجتماعی، خاطره‌انگیزی و تقویت حس مکان از نتایج آن است. روند ناخودآگاه دریافت اطلاعات از میراث به نمایش درآمده در باغ موزه می‌تواند ادراک خاصی از فضا در اختیار مخاطب قرار دهد که مشوق او برای قرار گرفتن در فضای واقعی اثر باشد. منظر نمایشگاهی و توجه مناسب به الزامات منظر، نوع خاصی از فضا را ایجاد می‌کند که به رونق گردشگری می‌انجامد. در باغ موزه مینیاتور عدم وحدت کلیت طرح و جزء فضاها، نوعی التقاط در استفاده از عناصر آشنا و ناآشنا در منظره‌سازی ایجاد کرده که روح ایرانی مجموعه را کمرنگ می‌کند.

این نوشتار با بررسی اهداف و راهبردهای طراحی پروژه، تدوین معیارها و مقایسه با آنچه ساخته شده میزان موفقیت پروژه باغ موزه مینیاتور را از نگاه منظرین مورد بررسی و تحلیل قرار می‌دهد. معیارهای اصلی بررسی شده در این روند، ایجاد حس دل‌بستگی مکان، خلق منظر نمایشگاهی و آفرینش منظر آشنا برگرفته از باغ ایرانی است.

رضا کسروی قشلاق،
پژوهشگر دکتری
معماری منظر،
دانشگاه تهران

kasravi_r@gmail.com

مینا میرلوحی،
کارشناس ارشد معماری
منظر، دانشگاه تهران

m.mirlohi216@yahoo.com

فرانک اسماعیلی،
کارشناس ارشد معماری
منظر، دانشگاه تهران

faranak.esmaeili70@gmail.com

واژگان کلیدی | موزه، مینیاتور، منظر نمایشگاهی، دل‌بستگی مکانی، باغ ایرانی.

باغ‌موزه مینیاتور با ایده تلفیق باغ و موزه در ایران پدیده‌ای جدید است که قصد دارد مفهوم سنتی موزه را با گره‌زدن آن به فضای جمعی، دگرگون کرده و نوع جدیدی از آن را ایجاد کند. با وجود تلاش برای استفاده از وجوه منظر‌نمایشگاهی و باغ‌سازی ایرانی، و ایجاد فضای جمعی ترکیب حاصل به دلیل وزن‌دهی نادرست به عناصر ذی‌مدخل و اکتفا به استفاده صوری از عناصر هویت‌بخش، نتیجه دلخواه متولیان را دربر نداشته است.

تاریخی و طبیعی را نمایش می‌دهد. فضاهای جمعی کارکردهای متنوعی در شهر دارند، که یکی از مهمترین این کارکردها تقویت هویت و حس مکان در میان شهروندان است. باغ‌موزه مینیاتور تجربه فعالیت اجتماعی را در اوقات فراغت برای شهروندان ایجاد کرده و فرصت بوجود آمدن خاطره جمعی مشترک به آنها می‌دهد. می‌توان با بررسی عوامل دل‌بستگی مکان میزان موفقیت این فضای جمعی را تحلیل کرد.

• مبتنی بر جنبه نمایشگاهی باغ‌موزه مینیاتور، در تحلیل اثر، بررسی وجوه نمایشگاهی و میزان موفقیت در حصول به این هدف از اهمیت خاصی برخوردار است. لذا بررسی منظر‌نمایشگاهی مجموعه به عنوان یکی از معیارها در تحلیل باغ‌موزه مینیاتور مد نظر قرار می‌گیرد.

• چنانکه در راهبرد طراحی باغ‌موزه مینیاتور بدان اشاره شده روح هندسی باغ ایرانی در ترکیب با استانداردهای پارک مینیاتور منبع الهام معرفی شده است. لذا بررسی نسبت باغ ایرانی (منظر آشنا) با مجموعه ساخته شده می‌تواند به تحلیل واقع‌بینانه مجموعه بی‌انجامد.

ایده اصلی طرح برگرفته از باغ ایرانی در تلفیق با فضاهای نامنظم برای ارائه ماکت‌ها و با در نظر گرفتن بستر جغرافیایی و نحوه استقرار آثار ثبت شده در میراث جهانی است. باغ‌موزه مینیاتور تهران دارای عملکرد دوگانه پارک و موزه است و مفهومی متفاوت با سایر پارک‌ها دارد.

نمایش عصاره تاریخ و فرهنگ سرزمین و آشنا نمودن شهروندان با میراث فرهنگی کشور یکی از اهداف طرح بر اساس نظر کارفرما است و هدف طراح در این خصوص، الهام از روح هندسی باغ ایرانی در ترکیب با استانداردهای پارک مینیاتوری می‌باشد.

مهمترین راهبردهای پروژه بر اساس گفته مشاور، تلفیق پارک با موزه برای افزایش جذابیت و ایجاد فضای جمعی، استفاده از اصول طراحی منظر‌نمایشگاهی و ایده باغ ایرانی برای ایجاد منظر آشنا است.

معیارهای بررسی طرح مبتنی بر راهبردها

- باغ‌موزه مینیاتور فضایی است باز، که مدل‌ها و ساختمان‌های مینیاتوری و مدل‌های آثار فرهنگی،

مقدمه | در سال‌های اخیر در کشورهای اروپایی و غربی میزان مراجعه و بازدید افراد از موزه‌ها رو به کاهش رفته و رویکرد نمایشگاهی شدن آثار رو به افزایش است. این اتفاق در ایران هم دیده می‌شود. موزه‌ها تا حدودی جذابیت خود را از دست داده‌اند و امروزه کارکرد آنها دچار تغییر شده است. منظر‌نمایشگاهی لفظ جدیدی است که به علت ثابت نبودن اشیا و آثار دیدنی و تنوعی که در آنها اتفاق می‌افتد، با استقبال روبرو شده است.

پارک‌های مینیاتور به عنوان نمونه‌ای از مناظر نمایشگاهی، مجموعه‌های تفریحی-فرهنگی هستند که به صورت‌های گوناگون در کشورهای مختلف احداث می‌شوند. «باغ‌موزه مینیاتور تهران» اولین نمونه از این دست در ایران است که توسط سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران با مساحت سه هکتار در منطقه هشت تهران احداث شد. فاز اول مجموعه در سال ۱۳۹۲ افتتاح و شامل ماکت دوازده سایت ثبت شده در میراث جهانی در مقیاس ۱:۲۵ است. در فاز دوم، سایر آثار میراث جهانی ایران به مجموعه اضافه خواهد شد. به گفته کارفرما^۱

Pic5: The main axis of Garden-museum which stands still opposite the observer in contrast with Persian garden. Source: authors.

تصویر ۲
Pic2

تصویر ۲: تفاوت الگوی حرکتی بازدیدکنندگان و آنچه توسط طراح پیش بینی شده است. مأخذ: نگارندگان.

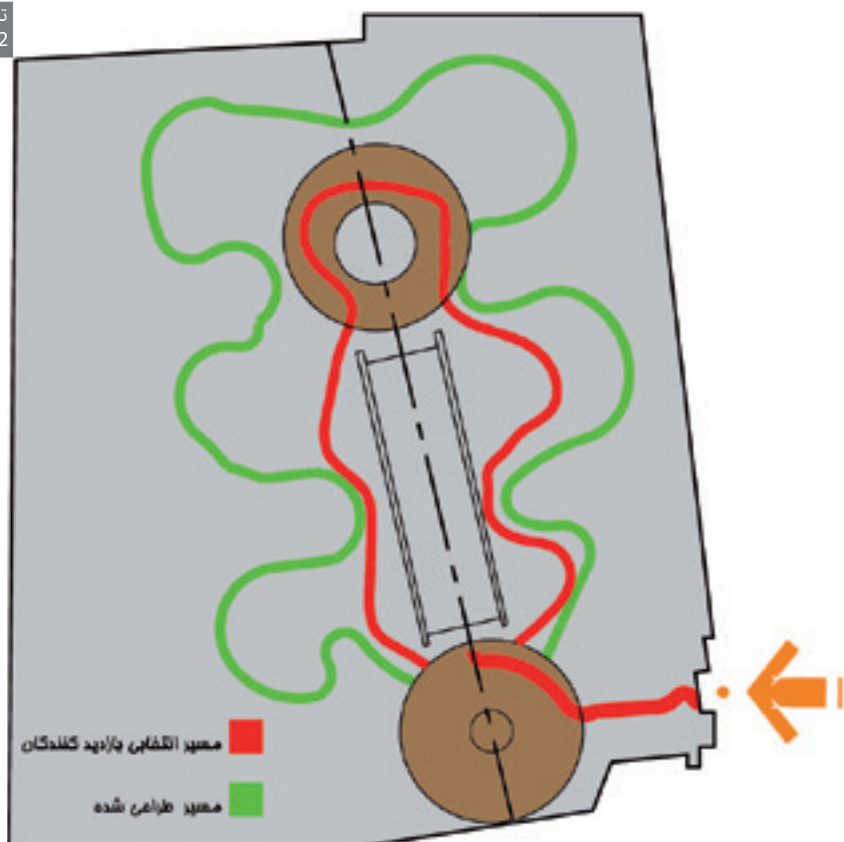
Pic2: The difference in pedestrian movement patterns and what is predicted by designer. Source: authors.

دلبستگی مکانی

دلبستگی به مکان به عنوان یک مفهوم، رابطه و نقطه اتصال بین مردم و مکان هاست و مبنای نحوه ارتباط و تعامل عاطفی مثبت انسان با فضا است و به واسطه خصوصیات فردی، جمعی، فرهنگی و اجتماعی ایجاد می شود (سجادزاده، ۱۳۹۲: ۷۹). برای این اساس مهمترین مؤلفه ها و شاخص های آن عبارت است از: عوامل معنایی، عوامل احساسی و عوامل عملکردی (نمودار ۱).

از عوامل معنایی باغ-موزه مینیاتور، می توان به استفاده از نمادهای کالبدی و فرهنگی، داشتن جنبه آموزشی که مشوق بازدید کردن اثر از نزدیک است، آشنا کردن افراد با یکدیگر بوسیله ارتقای سطح تعاملات اجتماعی، بدیع بودن مجموعه در ایران و وجود عوامل خاطره انگیز اشاره کرد و در کنار این عوامل، مکان یابی نامناسب و در نتیجه ناشناخته بودن مجموعه، وجود پیش زمینه ذهنی به واسطه اسم «مینیاتور»، عدم تشکیل گروه های اجتماعی، تضاد مقیاس ملی آثار نمایش داده شده با مقیاس مکان انتخاب شده برای باغ-موزه از عوامل تضعیف کننده مکان باغ-موزه به شمار می آیند.

وابستگی، رضایت مندی، راحتی، خوانایی، عوامل عملکردی دلبستگی مکانی را شکل می دهند. در بررسی میدانی باغ-موزه مینیاتور، مناسب بودن طرح برای رفع نیازهای روزانه، تأمین فضاهای جنبی جهت تفریح و تفرج و افزودن به سرانه فضای سبز در ترکیب با کاربری موزه از عوامل مؤثر و تأثیرگذار در طراحی مجموعه است اما با وجود نکاتی چون دسترسی نامناسب به مجموعه در مقیاس منطقه و شهر، مکان یابی نامناسب ورودی مجموعه در فاصله کم از خروجی بزرگراه، تضعیف موقعیت بوستان مجاور به دلیل سد کردن دسترسی از سمت غرب، از قلم افتادن بازدید برخی ماکت ها به دلیل

تصویر ۵
Pic5

تصویر ۳: در مجموعه باغ موزه مینیاتور حتی در جایی که امکان استفاده از سایه سقف، برای نشستن وجود دارد محل نشستن، خارج از سایه ساخته شده است. این مسأله در روزهای گرم تابستان که آمار بازدیدکننده قابل ملاحظه است بیشتر به چشم می آید.
عکس: رضا کسروی، ۱۳۹۴.

Pic3: Sitting spaces in the sun despite the existence of sun shade in miniature garden-museum. This is more obvious in summer days when the museum hosts maximum number of visitors.
Source: Reza Kasravi, 2015.

تصویر ۳
Pic3

• تقارن

در طراحی مجموعه باغ موزه یک محور اصلی وجود دارد که تقریباً باغ موزه را به دو قسمت مساوی تقسیم می کند. در محور باغ ایرانی ایجاد فضا و منظره ای خاص که «حال» ویژه باغ ایرانی را تولید کند هدف گیری می شود. «بریدن از بیرون و توجه به درون، پدید آوردن فضای تأمل از طریق مواجهه انسان با فضای بی انتهاست» (منصوری، ۱۳۸۴: ۵۹). اما از آنجا که محور اصلی مجموعه باغ موزه در ارتفاعی بالاتر از تراز پارک ساخته شده، برای ناظر پایین دست، این محور نه تنها عامل خوانایی (چنانکه در باغ ایرانی هست) و تأمین کننده دید و پرسپکتیو باغ ایرانی نیست که عملاً به مانعی بصری تبدیل شده و نگاه را در یک قدمی ناظر متوقف می کند. به دیگر سخن، فضای منفی محور اصلی باغ ایرانی در این جابه فضای مثبت (کالبد) تبدیل شده است. به نظر می رسد دلیل این مسأله، طراحی محور، تنها در پلان و نه مبتنی بر دید ناظر پیاده بوده است (تصویر ۵).

که بخش عمده ای از عرصه به این مورد اختصاص یافته است. اختلاف تراز ایجاد شده در کف برای تسلط ناظر بر مدل مناسب است. در این سایت توجه به عوامل هویتی- فرهنگی از جمله وجود عناصر آشنا برای بازدیدکننده، وجود حس ایمنی و امنیت و خاطره انگیز بودن آن از ویژگی های مثبت مجموعه به شمار می آید که حس تعلق به مکان را در ذهن مخاطب تقویت می کند.

منظر آشنا (باغ ایرانی)

در راهبرد طراحی باغ موزه مینیاتور از نگاه کارفرما و طراح، روح هندسی باغ ایرانی در ترکیب با استانداردهای پارک مینیاتور منبع الهام معرفی شده است. ترکیب باغ با بسیاری از فضاهای معماری مسبوق به سابقه است. باغ مزار، باغ قلعه، باغ بییشه، از انواع این ترکیبات هستند. ترکیب باغ به عنوان پدیده ای سنتی با موزه به عنوان پدیده ای مدرن در واقع تلفیق سنت و مدرنیته در فضای شهری است (خواجه پیری، ۱۳۹۱: ۴۰).

مهمترین وجه «باغ موزه مینیاتور» تهران رویکرد آن به باغ ایرانی است. از ابتدا استفاده از اصول طراحی باغ ایرانی در باغ-موزه مینیاتور تهران بخشی از خواسته های طرح بوده است. باغ ایرانی دارای مفاهیم و معانی متعددی است که در طی قرن ها روح آن را شکل داده است (مدقالچی و انصاری، ۱۳۸۸: ۲۸). منظر طراحی شده باید دارای شاخصه هایی از باغ ایرانی باشد تا بتوان آن را به عنوان فضایی برگرفته از روح باغ ایرانی دانست. برخی از عناصر و ویژگی های باغ ایرانی که طبق اهداف طراح در این مجموعه از آن استفاده شده قابل تفسیر و تحلیل است.

نمودار ۱: چارچوب مفهومی دل بستگی به مکان. مأخذ: سجادزاده، ۱۳۹۲.
Diagram1: Conceptual framework of place attachment.
Source: Sajad Zadeh, 2014.

ناخوانا بودن هندسه طرح، متفاوت بودن الگوی حرکت و استراحت بازدیدکننده با پیش بینی طراح (تصویر ۱)، سایه کم و ناسازگار با الگوی حرکت، نشستن و بازدید (تصویر ۲) و نقاط مکث ناکافی عوامل مثبت طرح را زیر سؤال برده و بهره برداری مناسبی از مجموعه صورت نمی گیرد.

با توجه به عوامل ذکر شده، ویژگی های فضایی این مجموعه از جمله وجود حس مباهات به باغ موزه بابت نمایش میراث تاریخی، حس مثبت نسبت به آنچه نمایش داده می شود و علاقه به گپ و گفت درباره آثار تاریخی مکان، پیوندی مؤثر و ماندگار را با مکانی که مردم از آن استفاده می کنند برقرار می کند و در آنجاست که آنها احساس آسایش و آرامش بیشتری دارند و از نقات قوت طراحی باغ موزه به شمار می آید.

منظر نمایشگاهی

در منظر نمایشگاهی باغ موزه مینیاتور، ساختمان گالری جهت نمایشگاه دائمی میراث فرهنگی از جمله پتانسیل های مجموعه است که به دلیل فعال نبودن به لحاظ عملکردی، نقش چندانی در تقویت منظر نمایشگاهی ندارد. از دیگر سو کمبود فضاهای مکث، نشستن و استراحت (تصویر ۳) و کمبود فضاهای خدماتی از نقاط ضعف مجموعه هستند. به دلیل پیچ و خم های زیاد در مجموعه و عدم توجه به اهمیت مفهوم گذر در مسیرها و خوانایی، زاویه های مناسب و جذاب برای دیدن آثار در مسیر کاهش یافته و به دلیل انتخاب طرح کاشت نامناسب در سایت نمایشگاهی- تفریحی باغ موزه، سایه اندازی در فصول گرم سال به حداقل رسیده و استفاده از سایت را محدود به زمان های مشخصی از سال کرده است (تصویر ۴). به لحاظ زیبایی شناسی توجه به اصل بودن نمایش آثار تاریخی در طراحی منظر رعایت شده به طوری

تصویر ۶: پله‌هایی که معلوم نیست ناظر را کجا می‌برند و چه هدفی را دنبال می‌کند. باغ‌موزه مینیاتور. مأخذ: نگارندگان.

Pic6: The stairs where leads to nowhere and follow no goal. Miniature garden-museum. Source: authors.

تصویر ۶
Pic6

باغ‌سازی ایرانی دانست اما ارتفاع و عرض زیاد آن عملاً به جای مجموعه باغ‌موزه، عمدتاً خط آسمان محلات، بافت مسکونی و خدماتی اطراف را به ناظر نشان می‌دهد (تصویر ۷) و در انتهای محور نظرگاهی، ارتفاع زیاد جان پناه صلب آن، مانع دید ناظر به ماکت پایین دست - به عنوان هدف و عامل اصلی ایجاد باغ‌موزه - است.

• سلسله مراتب

در طراحی باغ‌موزه باید به نقش خطوط منحنی در مسیرهای طراحی شده و تفوق آن بر خطوط راست گوشه و مستقیم در تضعیف نظام سلسله مراتبی اشاره کرد. تنها در ورودی مجموعه همانند باغ ایرانی سلسله مراتب فضای پیش‌ورودی، ورودی، فضای هشتی مانندی وجود دارد. نکته این است که با وجود محور قوی و

دیدگان مخاطب عمل می‌کند (تصویر ۶). مضافاً اینکه در باغ ایرانی، انتهای پله‌ها نقطه عطف باغ است که از ابتدا در برابر ناظر خودنمایی کرده و او را به سمت خود دعوت می‌کند در حالیکه این مجموعه فاقد چنین نقطه عطف شاخصی است. عدم استقبال بازدیدکنندگان مجموعه از این پله‌ها نشان‌دهنده ناموفق بودن این ایده در باغ‌موزه مینیاتور است.

• فضای نظرگاهی

محور اصلی باغ در ارتفاعی بالاتر از سطح پارک طراحی شده است لذا علاوه بر نقش ساختاری در هندسه پارک، نظرگاه مجموعه نیز به شمار می‌آید. به لحاظ کارکردی این نظرگاه با استقبال چندانی مواجه نیست. در دید اول شاید بتوان آن را گونه‌ای مدرن از نظرگاه در سنت

• باغ‌سازی پلکانی

در بعضی از موارد که موقعیت طبیعی مناسبی برای ساختن باغ به نحوی وجود داشت که امکان بهره‌برداری از یک تپه یا دامنه‌ای با شیب زیاد برای ساختن بخشی از عمارت‌ها و فضاهای باغ پدید می‌آمد، باغ را به گونه‌ای سازماندهی می‌کردند که حداکثر بهره‌برداری از عرصه‌های مرتفع و سطوح شیب‌دار صورت می‌پذیرفت.

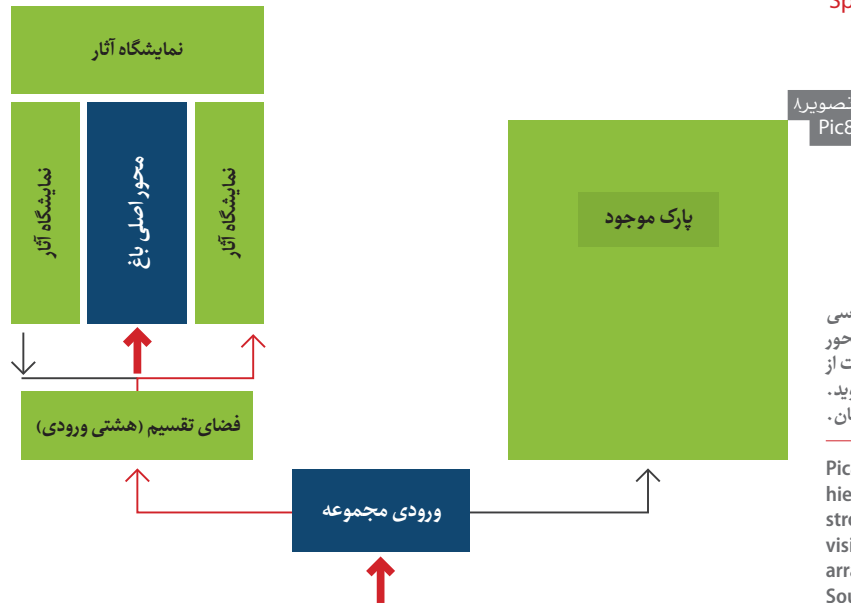
در طراحی مجموعه باغ‌موزه مینیاتور در حالی از طراحی پلکانی استفاده شده که زمین پروژه شیب ندارد. به دلیل عدم توجه به اصل وجود شیب در باغ‌های پلکانی، این برداشت جنبه کاملاً صوری به خود گرفته است. نکته دیگر اینکه در باغ ایرانی با کمتر شدن ارتفاع پله‌ها حین بالا رفتن، وسعت دید حاصل می‌شود اما در باغ‌موزه، معماری پلکانی ساخته شده بیشتر مانند سدی در برابر

تصویر ۷: دید به شمال در راستای محور اصلی. عرض و ارتفاع زیاد نظرگاه نسبت به کف مجموعه بیش از آنکه مسلط به ماکت پایین دست و محوطه باشد نمای محلات اطراف را به چشم بیننده می‌آورد. عکس: رضا کسروی، ۱۳۹۴.

Pic7: A view to the north through the main axis. The inappropriate width and height of the view point focuses more on the surrounding neighborhood rather than the demonstrated replica. Photo: Reza Kasravi, 2015.

تصویر ۷
Pic7

تصویر ۸: عدم تطابق سلسله مراتب دسترسی بر ساختار، علی‌رغم دعوت‌کنندگی قوی محور پارک، مسیر حرکت بازدیدکنندگان متفاوت از چیزی است که طرح اجرا شده می‌گوید. مأخذ: نگارندگان.

Pic8: Failure in complying access hierarchy with structure, despite strong inviting axis of the park, visitors' path is different from what's arranged to be implemented. Source: authors.

و منظر نمایشگاهی بودن آن و مینیاتوری بودن گیاهان بر می‌گردد اما شاید بهتر بود طراح برای ایجاد آسایش و آرامش مراجعین از عناصر باغ ایرانی همچون فضاهای ایوان مانند یا سایه‌انداز بهره می‌گرفت.

کم بودن سرانه فضای سبز و درختان هرس شده‌ای که فرمی هندسی به خود گرفته‌اند در ایده باغ ایرانی مجموعه حل نشده و نوعی التقاط در طراحی را به ذهن متبادر می‌کند. انواع درختان استفاده شده در مجموعه و نسبت کم گیاهان بومی به گیاهان خارجی قابل توجه است. به علاوه با توجه به حرکت مراجعان در فضای باز، فقدان درختان سایه‌دار در مسیرهای حرکتی از دیگر نقاط ضعف الگوی کاشت در پروژه است.

باغ ایرانی و استفاده شیء‌گونه از برخی عناصر تاریخی باغ ایرانی موجب شده منظر باغ که می‌توانست به متن نمایشگاه و نمونه اصلی فرهنگ و تمدن ایران بدل شود، به عنصری حاشیه‌ای و الوافی تقلیل داده شود. با وجود تلاش برای استفاده از وجوه منظر نمایشگاهی و باغ‌سازی ایرانی، ترکیب حاصل به دلیل وزن‌دهی نادرست به عناصر ذی‌مدخل و اکتفا به استفاده صوری از عناصر هویت‌بخش، نتیجه دلخواه متولیان را به بار نیاورده است و آن را به مجموعه‌ای مهجور و فراموش شده در آینده سوق داده می‌دهد.

از این خطوط، دسترسی متوازن و مناسب به تمام باغ از جمله کنج‌ها و حاشیه حصار را فراهم می‌کند. اما در این پروژه حرکت‌های منحنی در سایت، کنج‌ها و حاشیه حصار باغ‌موزه را به فضاهای پشت، دور افتاده و بلااستفاده تبدیل کرده است. از آنجایی که ذهن مخاطب، باغ ایرانی را با ساختار هندسی آن می‌شناسد، این مورد تا حد چشم‌گیری از القای مفهوم باغ ایرانی در نظر مخاطبین می‌کاهد.

• طبیعت‌گرایی

با این که مجموعه واژه باغ را به یدک می‌کشد اما هرگز به مانند باغ ایرانی ارتباط با طبیعت برقرار نکرده است. گرچه بخش عمده‌ای از این قضیه به هدف این مجموعه

که مکان انتخاب شده برای پروژه قابلیت مطرح شدن یک پروژه در این مقیاس را ندارد. دلیل ناشناخته بودن مجموعه برای مخاطب عام و متخصص را باید در همین مسأله جست. به طور کلی برای ناظر تا پیش از حضور در محل باغ‌موزه، تظاهر و نمود خاص آن در منطقه قابل درک نیست.

عدم توجه به مقیاس آثار نمایش داده شده و جانمایی در بخشی از شهر که قابلیت پذیرش آن را ندارد باعث کم‌رنگ شدن جایگاه آن در ذهن مخاطب شده است. در مرحله طراحی نیز عدم بهره‌گیری از زیبایی‌شناسی

دعوت‌کننده باغ‌موزه، مسیر پیش‌بینی شده برای سیر در مجموعه از این محور نمی‌گذرد و ناظر باید با توجه به تابلوها یا راهنمایان موزه مسیر را پیدا کند. در چیدمان آثار، توجه به سلسله مراتب و اولویت مسیر بازدید در یک سایت نمایشگاهی دیده نمی‌شود (تصویر ۸).

• هندسه مستطیلی

در این مجموعه استفاده از فرم‌های ارگانیک و نامنظم بر فرم‌های خالص مانند مستطیل و مربع غلبه می‌کند و غیر از محور اصلی مجموعه نشانی از هندسه راست‌گوشه و منظم باغ ایرانی به چشم نمی‌خورد. در باغ ایرانی استفاده از خطوط مستقیم و عمود برهم و تبعیت مسیرهای حرکتی

نتیجه‌گیری | ایده تلفیق باغ و موزه توانسته نوع جدیدی از فضا که در کشور ما مسبوق به سابقه نیست ایجاد کند. علی‌رغم بروز جنبه‌هایی از یک فضای جمعی، باغ‌موزه مینیاتور به دلیل ناتوانی در ایجاد حس مکان، فضای جمعی موفق نیست. شاید بتوان اصلی‌ترین ضعف مجموعه را در مکان‌یابی آن دانست. جانمایی نامناسب مجموعه در غرب بوستان محلی که از شرق به بزرگراه امام علی محدود است، عملاً سد دیگری در غرب بوستان ایجاد کرده و آن را به محاق برده است. مقیاس آثار نمایشگاه باغ‌موزه، ملی است در صورتی

پی‌نوشت

۱. شهرداری تهران، سازمان پارک‌ها و فضای سبز

فهرست منابع

- حیدرنتاج، وحید. (۱۳۸۹). پارک شهری با الگوی ایرانی، مجله منظر، ۲(۱۰): ۶۷-۶۶.
- خواجه‌پیری، مهدیه. (۱۳۹۱). احیای فرهنگ و سنت در منظر معاصر هند، مجله منظر، ۴(۱۹): ۴۵-۳۸.
- سجادزاده، حسن. (۱۳۹۲). نقش دل‌بستگی به مکان در هویت‌بخشی به میدان‌های شهری، مجله باغ نظر، ۱۰(۲۵): ۸۸-۷۹.
- شاهچراغی، آزاده. (۱۳۸۹). پارادایم پردیس؛ درآمدی بر باغ‌شناسی و بازآفرینی باغ ایرانی، تهران، انتشارات جهاد دانشگاهی.
- کریمی‌مشاور، مهرداد. (۱۳۸۹). بررسی مفهومی و کارکردی دل‌بستگی مکانی، مجله منظر، ۲(۱۲): ۲۱-۱۶.
- مدقالچی، لیلا و دیگران. (۱۳۹۳). روح مکان در باغ ایرانی، مجله باغ نظر، ۱۱(۲۸): ۳۸-۲۵.
- منصور، سیدامیر. (۱۳۸۴). درآمدی بر زیبایی‌شناسی باغ ایرانی، مجله باغ نظر، ۲(۳): ۶۳-۵۸.

تصویر ۱
Pic1

Keywords | Museum, Exhibitive landscape, Place Attachment, Persian garden.

Reference list

- Heidar Nattaj, V. (2010). Urban Park with Persian Pattern, *Journal of Manzar*, 2 (10): 66-67.
- Karimi Moshaver, M. (2011). Place Attachment; A functional and conceptual study, *Journal of Manzar*, 2(12): 16-21.
- Khajeh Piri, M. (2012). An analysis of contemporary landscaping method of Mohammad Shaheer, *Journal of Manzar*, 4(19): 38-45.
- Mansouri, S.A. (2005). An introduction to the aesthetics of Iranian Garden, *Journal of BAGH-I- NAZAR*, 2(3): 58-63.
- Medghalchi, I. & Ansari, M. and Bemanian, M. (2014). Spirit of Place in Persian Garden, *BAGH-E NAZAR of Journal*, 11(28): 25-38.
- Sajjadzadeh, H. (2013). Role of Place Attachment in Making Identity for Urban Squares (A Case Study: Avicenna Square, Hamedan, *Journal of Bagh-e Nazar*, 10 (25): 69-78.
- Shahcheraghi, A. (2010). *Paradigms of paradise*, Tehran: Jahad-e Daneshgahi of Tehran University.

تصویر ۱: استفاده از پوشش گیاهی مینیاتوری در کنار آثار به رغم تقویت حس دل‌بستگی مکان، باعث کاهش سطوح سایه‌انداز شده است. عکس: مینا میرلوهی، ۱۳۹۴.

Pic1: Using miniature vegetation along replicas reduces the shaded surfaces despite offering a sense of place attachment. Photo: Mina Mir Lohi, 2015.

Garden Museum or Museum Garden?

A Scrutiny on Miniature Garden-Museum of Tehran

Reza Kasravi Gheshlagh, Ph.D Candidate in Landscape Architecture, University of Tehran
kasravi_r@gmail.com

Mina Mir Lohi, M.A. in Landscape Architecture, University of Tehran
m.mirlohi216@yahoo.com

Faranak Esmaeili, M.A. in Landscape Architecture, University of Tehran
Faranak.esmaeili70@gmail.com

Abstract | Miniature garden-museum is the first phase of a leisure-cultural complex in Tehran that is used to display a number of miniature replicas of registered World Heritage of Iran. Despite natural, historical, cultural and environmental diversity, miniature garden-museum of Tehran is the first in its own kind in Iran. According to the employer's aim, this museum focuses on displaying a compact demonstration of history and culture as well as familiarizing citizens with the cultural heritage of the country. The basic idea comes from the spirit of Persian garden design combined with irregular spaces to provide miniature models, taking into account the geographic context and distribution of world heritage. This garden-museum offers the dual function of park and museum which varies from other parks.

Miniature garden-museum is a new idea emerged out of combination of garden and museum which tends to blend the traditional aspect of museum with public space and offer a new type. The degree of success miniature in this garden-museum can be clarified by studying the goals and strategies of the design parameters and by comparing these goals with what have been projected eventually. The main criteria examined in this process include a sense of attachment to place, creating an exhibit landscape and a familiar landscape to Persian garden.

Despite providing a social space for daily interactions, the place attachment indexes

do not show a successful relationship between people and the building. In spite of some aspects of a public space, miniature garden-museum fails to create a sense of place that offers a successful public space. Although the unconscious information provided by displayed replicas of the heritage offers a particular perceptual space that encourages the observer's being in the space the main critics target the inappropriate choice of location and ignoring the scale of the national exhibited works. Being located in a part of the city incapable of acceptance degrades the museum's position. The exhibiting landscape features and attention to the landscape requirements, requires a certain type of space. However, predetermined goals are not met due to the lack of service needs and requirements of landscape. Despite using Persian garden elements such as symmetry, garden terraces and viewpoints, disfiguring some of the main elements of the Persian garden and their formal use has made the final project different and contrary to designers claim. Lack of unity among the whole and fine spaces, creates a combination of familiar and unfamiliar elements in landscaping inspired by Persian gardens which decreases the Persian spirit of the garden. In general, despite efforts to use Persian garden and landscape features and creating a public space, the resulting has not met the needs since the composition serves the incorrect formal elements rather than identifying ones.